

W debacie publicznej wielokrotnie pojawia się pojęcie konkurencyjności gospodarki, które może być definiowane na wiele sposobów. Niniejsze badanie koncentruje się na konkurencyjności mierzonej jako zdolność do eksportu, a w szczególności jako udział eksportu danej gospodarki w wartości globalnego eksportu.

Ze względu na coraz większą otwartość gospodarek (rozumianą jako wartość ich wymiany handlowej w relacji do PKB) związaną z postępującą globalizacją, konkurencja na rynkach międzynarodowych jest niezwykle wysoka. Dlatego tak ważne jest pytanie jakie czynniki decydują o konkurencyjności gospodarki. Odpowiedź na to pytanie ma kluczowe znaczenie dla prowadzonej polityki gospodarczej i pozwala na zwiększenie jej efektywności.

Dlatego celem badania jest określenie jakie czynniki mają decydujący wpływ na konkurencyjność gospodarki, a także czy występuje zróżnicowanie tych czynników ze względu na wybrane cechy państw, takie jak ich poziom rozwoju gospodarczego czy też położenie geograficzne. Analizie będą podlegać m.in. czynniki związane z konkurencyjnością cenową (np. zmiany realnego efektywnego kursu walutowego), instytucjonalne (np. przestrzeganie prawa, występowanie korupcji), prowadzona polityka gospodarcza (np. polityka fiskalna), rozwój rynków finansowych w danym kraju, demografia, poziom rozwoju gospodarczego.

Ponadto w ramach badania przeprowadzona zostanie także oddzielna analiza jakie czynniki mają decydujące znaczenie dla kształtowanie się realnego efektywnego kursu walutowego, który jest miarą konkurencyjności cenowej danej gospodarki. Dzięki temu możliwe będzie podjęcie próby prognozowanie kursu walutowego na podstawie wyników wcześniejszej analizy i porównania ich z prognozami otrzymanymi za pomocą innych metod omawianych w literaturze.

W ramach badania wykorzystana zostanie metoda zwana Bayesowskim uśrednianiem modeli. Idea tej metody polega na estymacji wszystkich możliwych kombinacji modeli w oparciu o dostępne dane. Przykładowo, jeżeli mamy k potencjalnych determinant (zmiennych objaśniających) wartości eksportu to możemy otrzymać aż 2^k modeli. W następnym kroku dla każdego z modeli obliczana jest miara prawdopodobieństwa wyboru danego modelu (w ramach dostępnych danych). Dzięki temu możliwe jest „połączenie” wszystkich modeli w jedną spójną całość – poprzez wyliczenie dla każdej zmiennej średniej wartości współczynnika ważonej prawdopodobieństwem każdego z modelu. W badaniu najważniejsza jest jednak możliwość obliczenia prawdopodobieństwa włączenie danej zmiennej do modelu, co pozwala na różnicowanie znaczenia poszczególnych zmiennych objaśniających. Na tej podstawie możliwe jest określenie, które czynniki mają kluczowe znaczenie dla eksportu lub kursu walutowego – ich miary prawdopodobieństwa włączenia do modelu będą wysokie.